

MØTEINNKALLING

Utvalg: FORMANNSKAP
Møtested: Servicebygget, møterom
Møtedato: 04.04.2016   **Tid:** 09:00

Eventuelt forfall meldes til tlf 77 17 66 10.
Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr.	Arkivkode
	Tittel	
35/16	14/347	002
	KOMMUNEREFORMEN – GJENNOMFØRING AV FOLKEAVSTEMMING	

Tennevoll, 30.03.16

Bernhardt Halvorsen

ordfører

KOMMUNEREFORMEN – GJENNOMFØRING AV FOLKEAVSTEMMING

Saksbehandler: Erling Hanssen

Arkivsaksnr.: 14/347

Arkiv: 002

Saksnr.: Utvalg
35/16 Formannskap

Møtedato
04.04.2016

Sakens fakta:

Samtlige kommuner i Norge skal innen utgangen av juni 2016 fatte et vedtak om hvordan man forholder seg til pålegget om å vurdere å slå seg sammen med en annen kommune. Lavangen kommune har sitt siste kommunestyre fredag 10. juni. Det vil si at saken må være behandlet i formannskapet 23. mai. En rask titt på kalenderen viser at det ikke er mange uker igjen til den politiske ledelsen skal fatte vedtak i den viktigste saken som har vært til behandling siden Lavangen kommune ble en egen kommune 01. januar 1977.

Historikk.

Kommunestyret i Lavangen har tidligere fattet flere vedtak i sakens anledning. Det første vedtaket ble fattet i kommunestyrets møte 18. november 2014 som sak 50/14 og lyder som følger:

- 1. Lavangen kommunestyre ber om at det gjennomføres en utredning slik Stortinget har ønsket, med bakgrunn i saksfremleggets vurderinger. Rådmannen bes vurdere hvordan dette kan gjennomføres innen tidsfristen, og hvilke ressurser som kreves i den forbindelse.*
- 2. Kommunestyret viser til at Stortinget har forutsatt at kommunesammenslåing skal være frivillig, og ber om at det forberedes innbyggerhøring i form av spørreundersøkelse i reformprosessen, og at en sak vedrørende hvordan en rådgivende folkeavstemming kan gjennomføres før endelig vedtak om kommunesammenslåing skal gjøres.*
- 3. Lavangen kommunestyre vedtar at Lavangen kommunes framdrift skal være i tråd med løp 2 i prosessen.*
- 4. Lavangen kommunestyre vil ha utredet følgende alternativer for kommunestruktur:*
  - Et alternativ hvor man tar utgangspunkt i at Lavangen kommune fortsatt skal være en egen kommune.*
  - En kommune hvor man ser sørover som da vil inkludere Gratangen, Narvik samt en del andre Ofoten kommuner.*
  - Et alternativ hvor man ser innover og nordover og som vil kunne inkludere kommunene Gratangen, Lavangen Salangen, Bardu, Målselv, Ibestad og Dyrøy.*
- 5. Lavangen kommunestyre setter ned følgende tverrpolitiske utvalg som skal samarbeide med rådmannen i utredningsperioden:*

*Ordfører
Varaordfører
Opposisjonsleder
Viktor Andberg
Hege Rollmoen
Lill-Kristin Nilssen
Ungdomsrepr.
Eldrerådsrepr.*

6. *Som verktøy i arbeidet brukes veileder og modeller utarbeidet av KMD og KS.*
7. *Lavangen kommunestyre oppnevner tre politiske representanter;*
  - *ordfører*
  - *varaordfører*
  - *Opposisjonsleder,**som i tillegg til rådmannen skal gjennomføre formelle samtaler med kommuner i tråd med vedtak i pkt. 4 i denne saka.*
8. *Det forutsettes at Lavangen kommune sin status som en del av forvaltningsområdet for samisk språk ivaretas i eventuelt endret kommunestruktur.*
9. *Tverrpolitisk utvalg skal sammen med rådmannen lage forslag til videre mandat, framdrift, og prosess for involvering som legges fram for kommunestyret i egen sak senest juni 2015.*

Lavangen kommune har med utgangspunkt i kommunestyret sitt vedtak deltatt i en utredning om en fremtidig kommunestruktur sammen med Salangen kommune og de øvrige kommunene i Midt-Troms regionen. Utredningen er gjennomført av Telemarksforskning og ble ferdigstilt 18. august 2015. Lavangen kommune er en del av to av de 9. alternativene som er utredet i rapporten. Dette er rapportens alternativ 5 som gjelder kommunene Målselv, Bardu, Salangen og Lavangen. I tillegg er Lavangen kommune en del av alternativ 6 som gjelder kommunene Sørreisa, Dyrøy, Salangen og Lavangen.

Lavangen kommune bestilte i oktober 2015 i tillegg en rapport fra Telemarksforskning for å få utredet det alternativet, som også fremgår av kommunestyrets vedtak i sak 50/14 og som berører alternativet sørover sammen med Gratangen, Narvik og andre Ofoten kommuner. Rapporten inneholder også et alternativ som inkluderer kommunene Gratangen, Lavangen, Bardu og Salangen. Det er i tillegg vurdert ett alternativ hvor Lavangen fortsetter som egen kommune. Rapporten ble ferdigstilt 02. november 2015.

I et møte 18. januar på Bardufoss hvor samtlige kommuner som har vært involvert i den utredningen som tok for seg Midt-Troms kommunene pluss Salangen og Lavangen var tilstede ble det gjort et forsøk på å få lagt bort de alternativene som ikke ansees for å være reell. Gjennomgangen viser at de fleste kommunene sier at hvilke alternativer som velges i stor grad vil avhenge av hvordan verden ser ut rundt kommunen.

Diskusjonen rundt de ulike alternativene tyder på at det alternativet som Lavangen kommune er en del av, alternativ 6 som gjelder kommunene Sørreisa, Dyrøy, Salangen og Lavangen ikke lenger er aktuelt.

Det som imidlertid er viktig fremover er at Lavangen kommune fatter en beslutning om hvem det kan være aktuelt å gjennomføre innledende samtaler med. For å kunne arbeide videre med tanke på en fremtid som egen kommune vil det være nødvendig å få positivt signal fra et tilstrekkelig antall kommuner som er interessert i det samme, for å kunne legge til rette for en utvidelse av eksisterende interkommunale samarbeid.

AVKLARINGER MED ANDRE KOMMUNER

Møte 05. februar vedrørende utvidet interkommunalt samarbeid.

Det ble den 05. februar 2016 avviklet et møte mellom kommunene Salangen, Lavangen og Gratangen. Hensikten med møtet var å avklare om det er flere kommuner enn Lavangen som kan tenke seg et utvidet interkommunalt samarbeid som alternativ til en kommunesammenslåing. Bardu kommune ble også invitert til møtet men hadde ikke anledning til å delta. De deltakende kommunene kom frem til at et interkommunalt samarbeid som alternativ til en kommunesammenslutning må utredes videre. Deltakerne på møtet besluttet at det skal avvikles et møte vedrørende utvidet interkommunalt samarbeid hvor også kommunene Dyrøy, Ibestad og Bardu inviteres til å delta.

Kommunestyret behandlet i sitt møte 19. februar 2016 kommunereformen som sak hvor spørsmålet om et utvidet interkommunalt samarbeid ble diskutert. Følgende vedtak ble fattet i sak 10/16:

1. *Det vises til orientering om møte om eventuell utvidelse av det interkommunale samarbeidet som et alternativ til kommunesammenslåing.*
2. *I diskusjonen om en fremtidig utvidet interkommunal samarbeid ønsker formannskapet at følgende områder bør tas med:*
  - *Tekniske tjenester*
  - *Rus og psykiatri-tjeneste*
  - *Landbruk/skogbruk*
  - *Kultur*
  - *Næringsutvikling/reiseliv*
  - *Felles legetjeneste*
  - *Arkiv*

Møte 24. februar vedrørende interkommunalt samarbeid.

Dette møtet ble avviklet i lokaler i barnehagen på Vasshaug den 24. februar. Kommunene Gratangen, Lavangen, Salangen, Ibestad og Dyrøy deltok på møtet. Hensikten med møtet var å få avklart status i den enkelte kommune i forhold til arbeidet med kommunereformen og i tillegg sjekke ut muligheten for et utvidet interkommunalt samarbeid som et alternativ til en kommunesammenslutning.

Det må vurderes om et eventuelt interkommunalt samarbeid kan bygge på den modellen som har blitt brukt i forbindelse med etableringen av K4 samarbeidet. Erfaringer har vist at det er viktig å sørge for at ansvaret for ulike oppgaver i så stor grad om mulig fordeles mellom de samarbeidende kommunene.

Enkelte av kommunene mener at det er mulig å se for seg et interkommunalt samarbeid som innbefatter mange av de oppgavene som per dd. utføres av den enkelte kommune. En organisering i tråd med K4 samarbeidet vil erfaringsmessig føre til mer robuste fagmiljøer, mindre sårbarhet, kunne gi en mulighet for å investere i moderne teknologi, vil også kunne bidra til en effektivisering av tjenestene.

I den påfølgende diskusjonen rundt denne saken kom det frem at de kommunene som var tilstede hadde ulike utgangspunkt for sitt arbeid. Dyrøy kommune fremhever at de ser det som mest aktuelt å se mot Midt-Troms kommunene.

Gratangen kommune ser det som mest aktuelt å gå sørover mot Narvik men er fortsatt åpen for å vurdere et utvidet interkommunalt samarbeid som et alternativ til en sammenslutning av kommuner. Ibestad gav uttrykk for at de ikke ser et utvidet interkommunalt samarbeid som et alternativ men et supplement til en kommunesammenslutning. Lavangen kommune er interessert i at det legges til rette for et utvidet interkommunalt samarbeid med nabokommuner som et grunnlag for å gå videre med et null alternativ hvor kommunene er selvstendige enheter men samarbeider tettere. Salangen kommune er interessert i at et alternativ med et utvidet interkommunalt samarbeid vurderes nærmere.

Møte 11. mars vedrørende kommunereformen.

Lavangen kommune ved forhandlingsutvalget var i tillegg invitert til et møte i Salangen kommune 11. mars hvor kommunene Salangen, Bardu, Dyrøy og Lavangen var tilstede. Målet med møtet var å få avklart om det er aktuelt å se på en endret organisasjon som består av de kommunene som var tilstede på møtet.

Ordførerne i den enkelte kommune presenterte sitt utgangspunkt for å delta på møtet. Det viste seg da at kommunene Salangen, Bardu og Dyrøy ønsket å diskutere en konkret intensjonsavtale mellom kommunene.

Lavangen kommune avklarte sitt ønske og presiserte at målet var et utvidet interkommunalt samarbeid som et alternativ til en kommunesammenslutning. De øvrige deltakende kommunene klargjorde sitt syn på dette og det ble enighet om at Lavangen kommune ikke burde delta på resten av møtet dersom de ikke hadde til hensikt å inngå en intensjonsavtale.

Det ble gjort en kort politisk avklaring og Lavangen kommune valgte å forlate møtet.

AVVIKLING AV RÅDGIVENDE FOLKEAVSTEMMING

Den politiske ledelsen i Lavangen kommune har underveis i prosessen signalisert at det skal legges vekt på befolkningen sin mening i denne viktige saken. Man har også vært interessert i at dette skal gjøres på en slik måte at den enkelte innbygger involveres direkte i beslutningen. En slik involvering kan best gjøres i form av en rådgivende folkeavstemning.

I formannskapet sitt møte 01. februar 2016 ble sak vedrørende kommunereformen og planlegging av det videre arbeidet behandlet. Følgende vedtak ble fattet:

1. *Det avholdes informasjonsmøte/folkemøte om kommunereformen den 20.4.16, hvor de ulike alternativene for Lavangen kommune presenteres.*
2. *Det avholdes folkeavstemning vedr. kommunereformen den 24.4.16.*
3. *Formannskapet anbefaler de lokale partiene om å komme med forslag til oppgaver som kan løses ved interkommunalt samarbeid. Saken behandles i formannskapets møte den 12.2.16.*

Avvikling av en folkeavstemning er et stort og krevende arbeid som nødvendigvis er et betydelig forarbeid.

Gjennomføring av lokale rådgivende folkeavstemninger er innarbeidet praksis i det norske lokaldemokratiet, selv om slike folkeavstemninger ikke er lovregulerte. For å synliggjøre denne muligheten er det etablert en prinsippbestemmelse for lokale folkeavstemninger i kommuneloven § 39 b. Lovhjemmelen er generell, slik at den ikke skal oppfattes som begrensende for kommunene.

Kommuneloven § 39 b. Lokale folkeavstemninger sier:

«1. Kommunestyret eller fylkestinget kan selv bestemme at det skal avholdes rådgivende lokale folkeavstemninger.

2. Kommunene og fylkeskommunene plikter å rapportere de opplysninger som departementet finner er nødvendig for å offentliggjøre informasjon om lokale folkeavstemninger.»

Videre sier Inndelingslova § 10 at innbyggerne bør høres før kommunestyrene gjør vedtak om en eventuell sammenslåing. Slike høringer kan gjøres på mange ulike måter, som ved folkeavstemning, opinionsundersøkelser, innbyggerundersøkelser, møte eller lignende.

Valgloven har ingen bestemmelser som regulerer gjennomføringen av lokale folkeavstemninger. Valgmyndighetene i den enkelte kommune er selv ansvarlige for gjennomføringen. Det kan være naturlig å ta utgangspunkt i valglovens bestemmelser og gjøre disse gjeldende så langt de passer.

Kommunestyret må selv fastsette regelverket for en folkeavstemning etter kommuneloven § 39 b, herunder regler for hvem som har stemmerett og adgangen til å klage. Det vil være naturlig å legge til grunn prinsippene valglovgivningen er basert på, både nasjonalt og internasjonalt. Venezia-kommisjonen vedtok i mars 2007 "Code of good practice on referendums". Disse er basert på internasjonale prinsipper for valggjennomføring, og gjelder ved valg både på nasjonalt og lokalt nivå. Dette innebærer blant annet at kommunen bør sikre at prinsippet for allmenn stemmerett og hemmelig stemmegivning etterleves også ved folkeavstemninger, slik kravet er ved ordinære politiske valg.

Det er etter kommuneloven § 39 b rapporteringsplikt for kommunene som gjennomfører lokale folkeavstemninger. Statistisk sentralbyrå står for innsamling av data. Det skjer i forbindelse med den årlige KOSTRA-rapporteringen (Kommune-Stat-Rapporteringen), som har svarfrist i februar året etter at avstemningen er avholdt.

Hvis man legger til grunn valglovens bestemmelser skal/bør følgende spørsmål avgjøres av kommunestyret:

At det skal være folkeavstemning (besluttet av kommunestyret 15. april 2016)

Spørsmålet/ene det skal stemmes over:

Valgdag (er)

Valgstyre

Stemmerett/stemmerettsalder

Forhåndsstemmegivning

Brevstemming

Valgets gyldighet

Følgende spørsmål kan kommunestyret velge å delegere:

Manntall

Stemmesedler

Stemmestyrer og valgfunksjonærer

Stemmegivning på valgdagen

Prøving av stemmegivning og stemmesedler, opptelling, protokollering m.v.

Klage

(Dette er oppgaver som ivaretas av valgstyret under avvikling av kommunestyrevalg osv.).

Rådmannens vurderinger:

TIDSPUNKT FOR AVVIKLING AV FOLKEAVSTEMNING / ENDELIG MØTE I KOMMUNESTYRET

Dersom kommunestyret beslutter at det skal avvikles en rådgivende folkeavstemning må det som det fremgår av saken gjøres et stort forarbeid. Det vil under ingen omstendighet være mulig å legge til rette for avvikling av en folkeavstemning på det vedtatte tidspunktet som er 24. april 2016.

Mener å huske at dette tidspunktet ble valgt med utgangspunkt i at endelig vedtak skal fattes i kommunestyret sitt siste møte før sommerferien som er satt til 10. juni. Frist for avgjørelse i kommunene er satt til innen utgangen av juni måned.

Tidspunktet for avvikling av siste møte i kommunestyret før sommeren er satt så tidlig for ikke å komme i konflikt med Lavangsvekka. Levekårsutvalget har som kjent besluttet at årets arrangement skal avvikles i august. Det er som en følge av dette ikke en utfordring knyttet til dette arrangementet ved å eventuelt flytte møtet i kommunestyret til et senere tidspunkt i juni.

Det er fortsatt slik at vi ikke kjenner den hele og fulle sannheten om de endringene som vil bli foreslått i inntektssystemet for kommunene. Regjeringen vil presentere de endringene som vil komme 11. mai 2016. En eventuell flytting av kommunestyrets møte vil etter administrasjonen sin oppfatning være en fordel. Flyttingen bør gjøres slik at det vil være mulig å få en oversikt over eventuelle økonomiske konsekvenser av det nye inntektssystemet for Lavangen kommune før sakspapirene skal sendes ut.

Administrasjonen anbefaler at siste møte i kommunestyret før ferien avvikles fredag 24. juni. Avviklingen av folkeavstemningen må også flyttes og det anbefales at man legger opp til å følge anbefalingen om en felles dato for kommunene i Troms som er mandag 30. mai.

Det bør i tillegg legges til rette for et informasjonsmøte for befolkningen før avviklingen av folkeavstemningen. Her bør man oppsummerer de alternativene som allerede er utredet av Telemarksforskning og som tidligere har blitt presentert i folkemøter.

Administrasjonen har oppfattet det slik at den politiske ledelsen i Lavangen kommune er mest interessert i at Lavangen kommune skal videreføres som en egen geografisk og administrativ enhet også etter "reformen. Dette forutsetter et sterkere og utvidet interkommunalt samarbeid på flere områder.

Det vil være en fordel om man i et siste informasjonsmøte før folkeavstemningen kan presentere en avtale med flere kommuner som er interessert i samme type løsning. Det kan være mulig å se for seg en form for instansjonsavtale hvor man presenterer aktuelle kommuner som det skal samarbeides med og hvordan man eventuelt ser for seg at ansvaret for interkommunale tjenester skal fordeles.

29.03.2016

Erling Hanssen
rådmann

Rådmannens innstilling:

1. Det avvikles rådgivende folkeavstemning i forbindelse med arbeidet med kommunereformen.
2. Innbyggerne i Lavangen kommune inviteres til å stemme over følgende:
  - For eller imot kommunesammenslåing
  - ?
  - ?
  - ?
3. Folkeavstemningen finner sted mandag 30. mai 2016.
4. Valgstyret tillegges ansvaret for den praktiske gjennomføringen av folkeavstemningen.
5. Det fastsettes samme regler for stemmerett som til kommunestyrevalg (valglovens § 2-2), dog med at nedre grense for stemmerett settes til 16 år (født i 2000).
6. Skjæringsdato for manntallsføring settes til 1. april 2016 dvs. at de som er manntallsført i Lavangen per. 1. april 2016 kan avgi stemme ved folkeavstemningen.
7. Det produseres ikke valgkort til folkeavstemningen.
8. Manntallet legges ut til ettersyn på tilsvarende steder som ved ordinære valg (dvs. servicekontoret), så snart det er tilgjengelig.
9. Valgstyret delegeres fullmakt til å bestemme den endelige utformingen på stemmesedler.
10. Ordinær forhåndsstemming på servicekontoret i perioden 2. mai til og med 20.mai. Valgstyret oppnevner stemmemottakere og legger til rette for forhåndsstemmegivning i tråd med valglovens § 8-2 til § 8-5 så langt det er relevant.
11. Det brukes brevstemmegivning i stedet for normal tidligstemming, utenriksstemming og stemmegivning innenriks for de som ikke har mulighet til å avgi ordinære forhåndsstemme eller være til stede på valgdagen. Brevstemmer mottas fra 2. mai t.o.m. valgdagen kl 21.00. På grunn av manglende legitimasjonskontroll, behandles og telles disse stemmene tilsvarende regler for mottatte stemmer på valgdagen, d.v.s. etter at avkryssingsmantallene er mottatt.
12. Valgstyret får fullmakt til å fastsette tidspunkt for forhåndsstemmegivning i Lavangsheimen og omsorgsboligene.
13. Stemmegivning på valgdagen foregår på det samme stedet som ved kommunestyrevalget 2015, dvs. i U.L Rett Leid sine lokaler på Tennevoll Valgstyret fastsetter tid for stemmegivning.
14. Bestemmelsene i kapittel 10 i valgloven om godkjenning av stemmesedler, opptelling og protokollering legges til grunn så langt det er relevant.

15. Valgstyret utarbeider en prosedyre for å behandle eventuelle klager på avstemmingen, herunder ekstern ankeinstans.
16. Etter kommunelovens §10, nr. 4 og §23, nr. 4 gis valgstyrets leder valgstyrets leder i samarbeid med administrasjonen å ta evt. avgjørelser som ikke er av prinsipiell betydning, herunder oppnevning av valgmedarbeidere, annonsering, frister ol.
17. Kostnadene vedr. gjennomføring av rådgivende folkeavstemming dekkes ved senere budsjettregulering.